

Vi testar fler livsmedel

Eleverna arbetar vidare med näringsämnet socker. De testar om det finns druvsocker i livsmedel de själva tagit med, och om allt som smakar sött innehåller druvsocker. Vilken information om sockerinhåll kan man få genom att läsa innehållsdeklarationer, och hur jämför man olika livsmedel med varandra på bästa sätt? Eleverna undersöker vilken information som finns i media om energidrycker, och funderar på vad det kan innebära att vara källkritisk.

Vi testar fler livsmedel

mål

Målet med uppdraget är att du ska kunna:

- planera en undersökning av druvsocker i livsmedel
- formulera en förutsägelse utifrån det du vet om socker och druvsocker
- söka och granska information om energidrycker.

Information om socker kan man få på många olika sätt. Här får du själv planera och undersöka ett livsmedel som du väljer. Du ska också titta närmare på vad som skrivs om energidrycker i media, och därefter skriva en egen informationstext.

Fundera på

- Vilken av veckans skolluncher tror du innehåller mest socker?
- Hur kan man ta reda på det?
- Är det bra eller dåligt att det finns åldersgräns för att köpa energidrycker?

X 1. Ta reda på om det finns druvsocker i maten

Ni behöver:

droppflaska med vatten

testbrickor

teststickor

tandpetare

skedar

livsmedel.

Här ska du undersöka om det finns druvsocker i några olika livsmedel som du själv har föreslagit. Du använder likadana teststickor som i uppdrag 4.

1 Frågeställning. För att göra en vetenskaplig undersökning måste man först fundera ut vilken fråga man vill ha svar på. Här föreslår vi att frågan formuleras:

Är det mat som smakar sött som innehåller mest druvsocker?

2 Förutsägelse. Börja med att formulera en förutsägelse om söt smak hänger ihop med hur mycket druvsocker det finns i olika livsmedel. Du kan formulera den genom att fylla i det som saknas i meningarna nedan:

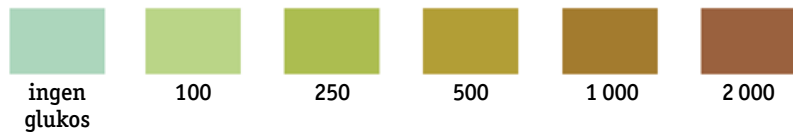
– Mest/minst druvsocker kommer det att finnas i...

– Det tror jag att det gör därför att...

3 Genomförande. För att sedan kunna göra en undersökning som verkligen visar om det finns druvsocker i maten, och om det är någon skillnad mellan livsmedlen, gäller det att vara noggrann. Framför allt är det tre saker man måste tänka på:

- Vad är det som ska ändras i försöket? Här handlar det om att byta olika livsmedel, men det kan man göra på många olika sätt. Vilka livsmedel ska du undersöka?
- Det är viktigt att man inte undersöker fel sak. Det kan finnas annat än själva livsmedlet som påverkar resultatet. Vad kan det vara?
- Vad är det som ska mätas i försöket? Här ska du använda teststickorna, men med volken noggrannhet ska du läsa av resultatet?

Reagensstickans färgskala för druvsocker (glukos), mg/dl

4 Redovisa. Mätresultat kan redovisas i en tabell, ett diagram, eller kanske som en film eller bildserie. Fundera över vad som passar din undersökning bäst.

5 Utvärdera. Jämför dina egna resultat med dina klasskamraters. Var det något resultat som överraskade dig? Varför?

- Försök formulera någon regel om söt smak och druvsocker-innehåll.
- Hur stämmer dina resultat med den förutsägelse du formulerade inför försöket?

X 2. Energidrycker – granska vad som skrivs

Leta rätt på information om energidrycker från några källor som beskriver energidrycker på lite olika sätt.

- 1** Börja med att fundera igenom var du ska leta för att hitta texter som beskriver energidrycker
 - som någonting bra
 - som någonting mindre bra
 - på ett sakligt sätt
 - för att påverka oss.
- 2** Hur beskrivs fördelarna med att dricka energidryck i de olika texterna?
- 3** Hur beskrivs nackdelarna?
- 4** Hur gör textförfattaren för att övertyga läsaren?
- 5** Vilken källa tycker du är mest trovärdig? Varför?
- 6** Skriv en egen faktatext om energidrycker med hjälp av den information du fått fram.
 - Skriv texten som tre till fem korta punkter.
 - Var noga med att ange vilka källor du har använt.

□ Sammanfatta och diskutera

- Vad kom du fram till i din undersökning av druvsocker?
- Vad kom du fram till när du jämförde sockerinnehåll?
- Ge exempel på några frågor man kan tänka på när man läser en text kritiskt.
- Varför är det viktigt att kunna läsa texter kritiskt?